

ΤΟΥ **Ιωάννη Ν. Γρηγοριάδη**

News analysis

Η Αρμενία σε κρίσιμο σταυροδρόμι

Η πρόσφατη σύνοδος της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Κοινότητας, η οποία συνοδεύθηκε από τη Σύνοδο Κορυφής Ευρωπαϊκής Ενώσεως - Αρμενίας, έφερε για πρώτη φορά στην πρωτεύουσα της Αρμενίας Ερεβάν μεγάλο αριθμό ηγετών κρατών του δυτικού κόσμου. Οι επισκέψεις αυτές συνέπεσαν με μια κρίσιμη περίοδο στην αρμενική πολιτική ιστορία, καθώς επίκειται οι βουλευτικές εκλογές της 7ης Ιουνίου 2026. Αυτές θα είναι οι πρώτες μετά την ολοκληρωτική επικράτηση του Αζερμπαϊτζάν στη διμερή διαμάχη ως προς την επαρχία του Ναγκόρνο Καραμπάχ αλλά και τον εκτοπισμό των κατοίκων του στην Αρμενία. Παρά την επί της πρωθυπουργίας του ήττα της Αρμενίας στον πόλεμο, ο επί οκταετία πρωθυπουργός της χώρας Νικόλ Πασινιάν φαίνεται να διατηρεί προβάδισμα στις δημοσκοπήσεις, καθώς η κοινή γνώμη θέτει άλλα ζητήματα ως προτεραιότητα. Ο κ. Πασινιάν υπερασπίζεται την ανάγκη συνάψεως συνθήκης ειρήνης με το Αζερμπαϊτζάν και αποκαταστάσεως των σχέσεων της Αρμενίας με την Τουρκία. Υποστηρίζει επίσης την εμπάθυνση των σχέσεων της Αρμενίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Ηνωμένες Πολιτείες, υπαινισσόμενος ότι το τέλος της ειδικής σχέσεως της Αρμενίας με

τη Ρωσία, ακόμη και η συμμετοχή της στην Ευρασιατική Οικονομική Ένωση μπορεί να είναι κοντά. Οι ενεργειακοί και οικονομικοί δεσμοί της Αρμενίας με τη Ρωσία καθιστούν πάντως ένα τέτοιο βήμα ιδιαίτερος δύσκολο, καθώς θα προϋπέθετε και αποφασιστική δυτική υποστήριξη. Από την πλευρά της η μείζων αντιπολίτευση κατηγορεί την κυβέρνηση Πασινιάν για την εγκατάλειψη του Ναγκόρνο Καραμπάχ, αλλά αδυνατεί να προσφέρει μια ρεαλιστική εναλλακτική πρόταση, καθώς επιμένει στη στρατηγική εξάρτηση της Αρμενίας από τη Ρωσία, τη χώρα που επέτρεψε και συγκατένευσε στην επικράτηση του Αζερμπαϊτζάν. Όσον αφορά τα εσωτερικά πολιτικά ζητήματα, η αντιπολίτευση παραμένει αντιδημοφιλής και ταυτισμένη με τις προ του Πασινιάν ελεγχόμενες από ολιγάρχες κυβερνήσεις. Η Τουρκία, η οποία επί δεκαετίες συνέδεε το κλείσιμο των συνόρων και το εμπορικό εμπάργκο εις βάρος της Αρμενίας με την απουσία λύσεως στο ζήτημα του Ναγκόρνο Καραμπάχ, δεν έχει άρει τις κυρώσεις παρά την επικράτηση του Αζερμπαϊτζάν. Φαίνεται ότι το Αζερμπαϊτζάν έχει αποκτήσει δικαίωμα βέτο ως προς οποιοδήποτε βήμα βελτιώσεως των σχέσεων Αρμενίας - Τουρκίας αλλά και ως προς την τουρκική πολιτική προς την

Υπερκαυκασία εν γένει. Η αζερική απαίτηση αναθεωρήσεως του αρμενικού Συντάγματος με σκοπό την απόλειψη αναφορών στο Ναγκόρνο Καραμπάχ αναιρεί προς το παρόν όχι μόνον την πιθανότητα υπογραφής συνθήκης ειρήνης μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν, αλλά και την άρση των κυρώσεων της Τουρκίας κατά της Αρμενίας.

Η συμμετοχή εν τω μεταξύ της Τουρκίας στη σύνοδο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Κοινότητας υπό τον αντιπρόεδρο Τζεβντέτ Γιλμάζ συνοδεύθηκε από μέτρα οικοδομήσεως εμπιστοσύνης. Η πρόσφατη ανακοίνωση για την από κοινού αναστήλωση της μεσαιωνικής γέφυρας που διασχίζει τον ποταμό Αχουριάν πλησίον των ερειπίων της μεσαιωνικής πρωτεύουσας της Αρμενίας Ανι υπήρξε το πρώτο βήμα. Το δεύτερο ήταν η άρση των περιορισμών αποστολής τουρκικών εμπορικών προϊόντων απευθείας στην Αρμενία. Ο δρόμος προς την αποκατάσταση των σχέσεων παραμένει πάντως μακρός και δύσβατος.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημοσίας Διοικήσεως του Πανεπιστημίου Μπιλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του **ΕΛΙΑΜΕΠ**

► Οι επισκέψεις μεγάλου αριθμού ηγετών κρατών του δυτικού κόσμου στην Αρμενία συνέπεσαν με τις κρίσιμες βουλευτικές εκλογές της 7ης Ιουνίου 2026. Θα είναι οι πρώτες μετά την ολοκληρωτική επικράτηση του Αζερμπαϊτζάν στη διμερή διαμάχη ως προς την επαρχία του Ναγκόρνο Καραμπάχ αλλά και τον εκτοπισμό των κατοίκων του στην Αρμενία